

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre — 12 korona.
 fél évre — 6 "
 negyed évre — 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
 Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés
 árkedvezményben részesül.

Nyitkér sora 40 fillér.

Ut a békeességhez.

Ha lassan is, ha közben szünetek vannak is, mégis csak verik az utat a békeesség felé.

Hol vagyunk már attól, hogy az ellenzék külön parlamentet játszik, vagy sipol és kerepel?

Azóta egyvaskos kötetre való szentesített törvénnyel gazdagodott a magyar Corpus Juris.

Legutóbb pedig már parlamentben és delegációban régóta nélkülözött olyan hangokat lehetett mind sürüben hallanunk, amelyek minden más-egyebet nem tekintve, önmagukban is végképpen igazolják Tisza István messi tekintő célutadatos politikáját.

Az ellenzék visszatért, mert a közhangulat nyomása alatt s az események kéréselhetetlen logikája következtében vissza kellett térnie a normális tárgyalások utvonására.

Ez Tisza István sikere. Mert ezt Tisza István előre megjövendölte, hogy ennek így kell elkövetkeznie. Az ő vaslogikája nem tévedett.

Hogy az ellenzék az egyes részle-

kérdéseknél ma is a régi obstrukció engesztelhetetlen kérdését mímeli: az már csak játék és látszat keresése. Még valami abból a sivar erőlködésből, hogy a látszatot mentse. De a lényegben engedett. Mert muszáj volt engednie. Az obstrukció lármás handabandáival s a passzív rezisztenciával meddő guerrilla harcmódozával kénytelen kellett felhagynia. Hogy visszavonulásában egyes maradekpozícióit még nem adta fel, ez már semmit sem jelent. Legfőképpen annyit, hogy a kapitulaációhoz valamelyes aránytalan csinaljon magának. Ilyen maradekpozíciója még az ellenzéknek visszavonulási útjában az a hirtelen ászótt sánctvonal, hogy csak azoknak a törvényjavaslatoknak tárgyalására vonul be a parlamentbe, amelyeket ő maga fontosnak lát.

Ez nagyon relativ megítélés. Az ország érdekéből minden javaslat egyformán fontos. Legutóbb Sándor Pal maga is ellenzéki képviselő, a boszniai vasutak tárgyalásainak folyamán vehemens támadást intézett az ellenzék ellen, hogy miért nincs jelen, mert ennél fontosabb javaslat közigazgatási szempontból régen nem volt a törvény-

hozás előtt. Igaza van. Miért nem volt fontos ez az ellenzéknek? És miért nem volt fontos a költségvetés? Végére a nemzet egyes rétegeinek érdekeit tekintve még az is fontos lehet, ha a kormány a selyemhernyó tenyésztésről nyújt be javaslatot.

Az ilyen válogatást az ország népe nem érti meg. Már pedig végtől-fogytig meddő marad az olyan ellenzéki politika, amelynek magatartását a nép maga sehogyan se tudja megérteni. Valami értelemnek és könnyen megérthetőségnek elvégre minden politikában kell lenni. Azonban az ellenzéknek kényszeredett újabb taktikáját — bár ez már enyhébb formája a régieknek — még ma sem tudja senki az ország népéből megérteni.

Megérteni ma csak egyet tud. A Tisza István nyilt, egyenes, szókimondó, becsületes politikáját. Ehhez ragaszkodik. Mert erről meggyőződött, hogy a harcz tüzen át ez vezet lassanként a béke áldásához. Az ő keze nyomán apranként letörnek az erőszakolt ellentétek és minden mesterkelt szembe szállás daczára diadalt arat a nemzeti konszolidáció munkája.

Bizalom Tisza Istvánhoz. Ez adja

Vezeklés.

... És eljött Mária.
 Megtörönten. A bűnét bánta,
 A régi kicsi házat látni vágyta.
 S a benne levők szép, fehér fejét;
 Ezért jött el Vette a régi köpenyét,
 Az egyszerűt. Elhagyta hát
 A fényben uszó díszes palotát.
 S orgiát ültek a szeme között
 A nagy, sötétlő, kőrő megtörött.
 Büntkövető fekete karikák.

S a régi, csöndes, kicsi kertben
 Máriára már tárt karokkal vártak
 És a kis házban zengtek lágy melódiákat
 És sirva fogták meg a kis kezét.
 Így szóltak hozzá: „Vártunk” s bevezették,
 Mert Máriát nagyon-nagyon szerették.
 Sok-sok virágot illatost-fehéret
 Szórtak eléje ott bent szeretszét.

Mária ment. Az édes, csöndes otthon
 A tiszta, régi, az oly vágyva-vágyott,
 Az otthonban a kert s a kis kereszt,
 A két öregfej mindent megbocsátott.
 S a kicsi ház tudta Máriát visszavárni.
 De volt egy férfi, a ki nem tudott,
 Vagy talán nem is akart megbocsátni!

Dal egy kis grizetről.

Egy fényes, bűnös, nagy városban
 — Mint ez már történni szokott —
 Egy kis grizettet egy diákkal
 A véletlen összehozott.
 Az ösmeretség gyorsan történt,
 Megszerették egymást hamar,
 Boldogságuk tökéletes volt,
 Mit semmi, semmi sem zavar.
 Ám telt az idő s a boldogság
 Mind jobban jobban megkopott,
 A fiu közönye a lánynak
 Sok sok fájdalmat okozott.
 S noha a kis grizett szerelme
 Napról napra csak egyre nőtt,
 Mihamarább az lett a vége,
 Hogy a fiu elhagyta őt.
 Nem csókolhatta soha többé,
 Kit olyan nagyon szeretett,
 Ezért halt meg nagy bánatában
 Szegény, szerelmes, kis grizett!

Brenesán Geyza.

I.

A vasut mint népnevelő.

Mutatvány Csekme Ferenc „Szárnyaskerek diadala”
 című könyvéből.

Való, igaz, hogy a vasutnak is meg kellett küzdenie sok előtelettel és nevelnie kellett a közönséget a maga rigorozitásával, kéréselhetetlenségével, pontosságával, — de mint okos pedagógus, amugy módszeresen tette. Lassabb tempóban fut egy darabig; megkészt utast még meg is vár; kanyarodóul, állomás előtt fűtyöl; figyelmeztet mindenkit az időre, pontosságra, ami bizony nehezére esett a közönségnek (mint az iskolásgyermeknek a tanító szigora) s durvának, pokrócznak tart minden állomásfőnököt, kauluzt, pályafőt. (Ebből az időből való a Pokrócz Adam vasuti titulus.) Önagysága ha lekészt a vonatról, a szemtelen állomásfőnököt hibaztatta, aki jobb kezének felemelésevel, éppen akkor parancsolt indulást, amikor ő megerkezett. Hitvánvak a kocsi-lepésök, — köszvényes labbal csak maszni es nem lépni lehet rajtuk fel. Fülkék füstösök, kormosak, fütetlenek. (Kezdődnek az igények.)

meg nekünk a hangulatot karácsonykor ahhoz a reménységhez, hogy az államférfiúi tudás, erő előrelátás, és ott, ahol kell engedékenységgel kiegyenlítő óvatos munkája, előbb utóbb lelkeket kibékítő új békés korszakot terem a hazának.

POLITIKAI HIREK.

Ha valaki meg akarja tudni, hogy milyen erőben és milyen egészségben van az Osztrák-Magyar Monarchia, ám kérdezősköd-jék akárkinél, csak magyarnál vagy osztráknál nem. Minalunk ugyanis, az a szokás, hogy ilyen kérdésekre legmelyebb sóhajainkkal felelünk és úgy teszünk, mintha rosszból már nem is mehetne a dolgunk. Ha tehát a delegációs tárgyalások befejezése után véglegesen fel akarjuk állítani az egész elmúlt külpolitikai válság mérlegét, legjobban tesszük, ha külföldi okmányokhoz és tanúságokhoz tartjuk magunkat.

Meg folytak a delegációs tárgyalások, amikor egy francia újság meglepte a világot azoknak a szerb-bolgár titkos szerződéseknek közlésével, melyek időközben olyan híresek lettek. Ezekből a közleményekből kitért, hogy a Balkán-szövetség csakugyan olyan diplomáciai és katonai alakulás volt, melynek ele főképpen a monarchia ellen irányult. De kitért belőlük az is, hogy a Balkán-szövetség megalkotói arra számítottak, hogy *Albánia is egy része lesz a széltosztandó szákmánynak, mert másképpen, amint ezt a későbbi események be is bizonyították, lehet-*

len volt az egyes balkáni államoknak egymással versengő területi igényeit veszekedés nélkül kielégíteni.

Azt mindenki általánosan elismeri, hogy az albán államnak megalapítása, ami végre is a mi művünk, magában véve szükséges dolog és a monarchia szempontjából feltétlenül előnyös. De aki eddig azt hitte, hogy Albánia megalapítása külügyminiszteriumunk számára csak könnyű játék volt és hogy ehhez nem is lett volna szükség a nagy csapatmozgósításokra, az a közzétett titkos szerződéseket olvasva, beláthatta, hogy a Balkán-szövetségnek egyik legfőbb célja éppen az volt, hogy ezt az államalkotást megakadályozza és Albániát meghódítván, nemcsak a mi akaratunkkal helyezkedjen szembe, hanem legfontosabb érdekeinket is tudatosan megsértse.

A delegáció ellenzéke támadta a külügyi törvényt, amiért Románia barátságát elvesztettük, Semmitsem tudunk erről a veszteségről. Mert eltekintve attól, hogy Berchtold gróf a delegációkban erre vonatkozólag teljesen meggyugtató kijelentéseket tett, a következőket kell megjegyeznünk:

Berchtold grófnak Romániára vonatkozó meggyugtató kijelentéseit nyomatékosan megerősítette a román kormány zöld könyvének közzététele, amennyiben a román diplomáciai aktáiból világosan kitért, hogy a monarchia kezdetétől végig helyt állt a román igényekért Bulgáriával szemben és hogy tehát a románoknak legcélszerűbb okuk sincs az ellenük való panasza. Ez a körülmény pedig külügyi politikánknak annál is inkább javára irandó, mert mi anélkül, hogy Romániát megrövidítettük volna, mégis megnyertük és meg is erősítettük Bulgáriának irántunk való barátságát annyira, hogy

a bulgáriai szobranje legutóbbi választásának eredményeiből mindenki megállapíthatja, hogy ez az ország az oroszbarát pártok politikájától teljesen elfordult. Mindezeket megfontolva, s hozzávéve azokat a külföldi lapokban megjelenő közleményeket, melyek azt hangsúlyozzák, hogy az osztrák-magyar monarchia minden fontosabb kérdésben ervenyesítette a maga akaratát: *talán mégsem áll oly rosszul külügyi politikánk mérlege, amit ahogyan az ellenzék hirdeti.*

Az ellenzéki delegátusok egy hatásos buc-ujelenettel végeztek becsi szereplésüket. Mikor a külügyi költségvetés részleteinek során a rendelkezési alap tetelehez jutottak, felállt Apponyi, egy par udvarias szót mondott a külügyminiszternek, aztán kifejtette, hogy nem szavazza meg ezt a tételt annál a mély bizalmatlanságnál fogva, amellyel — a belkormányzat iránt viseltetik.

Apponyi Albert zárószavai nagy kedvetlen-séget keltenek minden komolyan gondolkodó hazafiban. Arról az antagonizmusról beszél, mely őket az uralkodó rendszertől elválasztja, amely több a rendes antagonizmusnál. Ez az antagonizmus — ugymond — kizár minden kölcsönös megértést, kizár minden kibékülést.

Ezek voltak Apponyinak és az ellenzéki delegátusoknak végszavai, ezekkel a szavakkal, mint valami sötét gyászindulóval vonultak el a harczteréről.

Azt hirdetik, hogy milyen veszedelemben sodorja az országot a belső egyenetlenség. Hirdetik a közérköles pusztulását a jogrend felborítását a törvények erejében vetett hit megrendülését. Azt mondják, hogy ezekre az eszközökre az ő harczuk miatt, az ő lefegyverezésekre, az ő megsemmisítésekre van

Szótán a vasut ez a korszakában mennyi ügyetlenség, mennyi „lelet“ az egyes fülkékben tömegesen szállítva be az aradi, debreczeni, kolozsvári, szombathelyi, miskolczi, szegedi, zágrábi, budapesti, temesvári, szabadkai üzletvezetőségekhez. Elhagyott köpenyek, sálak, bundák, esernyők, pálczák, pipaszárak, kofferek, skatulyák, egész- és felpár kesztyűk, szerelmes levelek, pénzes tárczák (hol több, hol kevesebb tartalommal) minták, bicskók, kalapok, kalaptűk, czilinderrek, toilletesszervizek, ridikűlök, menyasszonyi csokrok, kalucsók, fegyverek, töltények, sapkák, pápaszemek, gyorsforralók, konzervek, kenyelmi edények, revolverek, ölbeli kutyák, macskák, kalitkálakó madarak, s több effélék. (Jó magam is jó néhány eső tartóval, pálczával gazdagítottam e magazint.) Sőt hallottam olyant, hogy egy gondos édes anyja, — alov csecsemőjét felejtette, — nagy sietségében, — a kocsiában.

És még mennyi „elemistaságok“. Egy Szatmárnémetibe utazó Nagy Károly nevű ur mikor Nagykárolyban a kalauz az állomás nevét kiáltotta, szépen leszállott, azt hívének, hogy őt szólják. Mikor feleszmélt, a vonat már Domahida—Kismajtény felé járt. Egy makacs utas Püspökladányban, — Debreczen felé akarván utazni, — háromszor ült fel olyan vonatra, hogy Szolnokra érkezett.

II.

A nevelés eredménye.

Ma már végre kinevelődött a közönség, s a vasut gerince lett a társadalomnak; hozzá igazodik a világ. Zonda Béláné asszonyom a reggeli négy óras vonatkor kel, virradatra rendbe szed házat, konyhát, ellát gyermekeket, kisüt kenyert, tehenet fej,

megetet diszaut, majorságot, atnez egy cseppet Jahoros Pistanehoz is, ha egészségben virradott-e fel, — aztán a het óras vasut-hoz viszi a frustukot az aratóba. A harangozó nem az óra, hanem a vonat után huzza el a delet. Hatar-, és erdőpásztorok, éjjeli örök a vonatjárás után tájékozódna. Csendes falusi hazákban, a lefekvés idejét a vonat füttyölé ki.

Nagy kár, hogy ezt a füttyölést a koalíciós kormány, — Kossuth Ferencz m. kir. kereskedelemügyi miniszter idejében, — kasszáta. Eddig iródtamból hallottam a vonatjárás, most a tornacra kell kiálljak, hogy meghalljam a vasut dübörgését. Ezt en a verbeli munkapárti a koalíciós kormányának megbocsátani nem tudom soha!

Azt mondják különbözőben, hogy ez is csak nevelési szempontból történt; vagyis a fütty-korszak egy elemi iskola volt, mikor ezzel intettek, figyelmeztettek, — de a közönség már felsőbb osztályba lépett, ahol erre már semmi szükség sincs, sőt ártalmas, mert ideges nők, gyermekek, legjobb álmukból ijesztenek fel, kik is, — megtörtént már, — skatulyát, pakkot, kalapot összeszedve, a legközelebbi állomáson hanyatthomlok szállottak le, azt hívének, hogy — nekik füttyölt.

És ebben a felsőbb iskolában már nincs háromszori cseuetés, sem fütty érkezéskor, indulaskor, sem 10—20 perces megállás. Az állomás előtt úgy fut a vonat, azt híszed, soha meg nem áll, s egyszer csak halt, — megállott és otthon vagy. Ha pedig utazni akarsz, otthon bizony kávédat, levesedet egető forrón szeded magadba; kabátodon csak egy-két gombot ha begombolsz; aztán se puszí, se csók hosszadalmasan, hanem rövidesen „pá edesem“ és rohansz inasza-

kadtaból a vasut-hoz, meg jó, ha a jegy váltást el nem frustukolad. Most ha lekésik valaki, nincs eset reá, hogy másra haragud-jék, — mint tulajdon magára. Legfennebb az óráját, ha le nem gazemberezi, hogy az őt megcsalta.

A vasut nem ismer személyválogatást sem, csupán az I-ső, II-odik, III-adik szerkasz szerint; de csak ebben, egyébként oda viszi, úgy viszi az egyiket, mint a másikat. Egy utas mindenki. Oda ül, ahova pénze jut, első helyet nem adnak neki (kiveve a miniszterek küönvonatát), hátrabbvalót nem köteles elfogadni. Csupán kettőt kötnék ki: akkor ül fel, amikor muszáj, — ott száll le, ameddig jegyet váltott. A két időközben valogathat dohányzó és nemdohányzó szakaszok között. Olvasni, ismerkedni, udvarolni szabad (sőt jól fog, ha van kinek,) aludni nemelykor lehet. A tájak panorámaja elfog-lal, a tudomány csodás ereje elbájoz s míg ezek felett merengesz, észre sem veszed, hogy hipp-hopp: ott vagyok, ahol akarok.

Ki vannak cseréve az állatok is. A szekely-kocardi legelő marhák, míg az első izben, mintha darazsak, legyek csipték volna meg, bogároznak a vonat futásakor, — most csendesen kéröznek, s ügyet sem vetnek rá. Kicsi nyulak meg sem futamodnak miatta; sokkal veszedelmesebb előttük egy tarisnyás és puskás egyén. Taviró drótokon csendesen triláznak a madarak, — a fecsképarok meg éppen az állomások eresze alatt szeretnek fészkelni. Az élelmes verebek az étteremig merészkednek s vonat után a tornáczon el-hullott morzsalekokon csiripelve osztozkod-nak. Még a vadon medveje is lomhán nézi le sziklahelyéről azt a tovakigyózó valmit.

szükség. Azt hirdetik, hogy az ország külső és belső ellenségei vérszemet kaptak a magyarság belső egyenlenségétől és most már nyíltan a magyar állam existenciájára és a magyarság uralma ellen törnek. Azt hirdetik, hogy a demokratikus haladás visszaszorítására nem a magyarság megerősítése miatt van szükség, mert engedelmekkel és paktumokkal a nemzetiségeket erősítik csak azért, hogy a reakcióval és a nemzetiségekkel az ellezeket letörjék.

Hirdetik ezeket a súlyos, keserű vádakokat és mi nem vitatkozunk velük arról, hogy igazuk van-e vagy nincs. Mert ha igazuk van, ez annál súlyosabb rájuk nevezve. *Hát akkor hirdetik nek az engesztelhetetlen harcot, minden közeledés, minden megértés, minden kibékítés kizárását, amikor ilyenek látják, ilyenek hirdetik a beviszályok vészhozó következtetéseit?* Ha csakugyan igaz, hogy az ellenük való védekezés az oka mindennek, a törvényhozási és kormányzati veszedelmeknek; ha ez az oka a közérköcsök pusztulásának, a közszabadságok megsemmisítésének, a parlamentarizmus megbontásának, a nemzetiségi veszedelmeknek, a magyar állam ereje hanyatlásának kiinn és beinn, ha mindez igaz, és minnél inkább igaz, *annál megbocsát-hatatlanabb bűn, ha továbbra is a léke és közeledés kizárását, az engesztelhetetlen harcot hirdetik.*

A munkapárt tagjai január 1-én tisztelgnek gróf Tisza István miniszterelnök előtt, hogy őt az újév alkalmából üdvözzöjék. A part nevében *Beöthy* László volt miniszter fogja a miniszterelnököt köszönteni. Úgy értesültünk, hogy gróf Tisza István hosszabb beszédben válaszol majd, amelyben részletesen nyilatkoznai fog a kormány jövő esztendői programjáról és munkatervéről.

Törvényhatósági közgyűlés.

Aisó-Fehér vármegye törvényhatósága f. hó 22. rendkívüli közgyűlést tartott Szász József főispán elnökelete alatt.

A tárgyalott ügyek közül a következőkben emeljük ki a fontosabbakat:

1. A megejtett törvényhatósági bizottsági tagválasztások eredménye — melyet lapunkban már közöltünk volt — tudomásul vétetett.

2. A vármegyei tisztii nyugdíj-szabályrendelet a belügyminiszter által kívánt módosításokkal jóváhagyatott.

3. Bójtke Kálmán balázsfalvi főszolgabíró 24 évi szolgálat után 3672 koronával nyugdíjaztatott.

4. A törvényhatósági közutakon az 1911. és 1912. években okozott arvizrongálásokat folytan szükséges munkálatokra államsegélyt kéretett.

5. A Maros szabályozásának nagy fontos ságú es vármegyénket különösen érdeklő kérdésében elhatározta a közgyűlés, hogy feliratban kéri fel a kormány figyelmét es sürgős intézkedést es egyzersmind a iratban fordul az érdekelt erdélyeszi törvényhatóságokhoz, hogy hasonló szellemi feirátot küldjenek.

6. Mikó Dezső abrudbányai felfüggesztett városi tanácsos, felebbezése folytan, állásába visszahelyeztetett, visszatartott illetményei kiutaltattak; s egyuttal nyugdíjazása másodfokulag kimondatott.

7. Abrudbánya, Vizakna es Gyulafehérvár városok nyugdíj-szabályrendeletei kiegészítés végett visszaküldettek.

8. Gyulafehérvár es Szászsebes városok között a villamos áram szolgáltatása ügyében kötött szerződés pártolólág terjesztett fel a kereskedelmi miniszterhez.

9. Tövis nagyközség szervezeti szabályrendelete, az állandó választmány javaslatára, jóváhagyatott.

10. Rada Henrik türi körjegyző választása, a beadott felebbezés elvetésevel, jóváhagyatott.

11. A közigazgatási bizottságba az 1914-15. évekbe titkos szavazással megválasztottak: Ill. Zeyk Dániel, Graf Degenfeld Kristof, Dr. Mayer Ödön, Dr. Müller Jenő, Dr. Szász Pál.

12. A központi választmány tagjaiul az 1914-16. évekbe titkos szavazással megválasztottak: Br. Baiffy Ferencz, Graf Busseul Henrik, Dr. Garda Kálmán, Gück Adolf, Gaspár János, Dr. Inczedy Joksmán Ödön, Br. Kemény Pál, Br. Kemény Simón, Lazar István, Dr. Marku Lázár, Montácsi Gyula, Dr. Müller Jenő, Nagy Lajos, Dr. Szász Pál, Szabó Albert, Sándor Jenő, Sándor Ignác, Torók Bertalan, Graf Teleki Ávéd, Moldovan M. János, Vita Ödön, Váro Ferencz, Dr. Br. Wesselenyi Ferencz, Winkler János, Ill. Zeyk Daniel, Zeyk Kálmán.

13. Az állandó, bírói, adófelosztási, művizsgáló, egészségügyi, közközhazi, épület-felügyelő, mezőgazdasági, nyugdíjkezelő, igazoló, közsegi költségvetéseket es zárszámadásokat vizsgáló bizottságba — az elháltak es eltavozottak kivetelevel — a régi tagok választottak meg előlki javaslat alapján.

A közgyűlés, melyen szép számmal jelenetek meg a törvényhatósági bizottság tagjai, deli egy órakor ert veget.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK” XXXIII. évfolyamára.

Alkotmányos életünk erős küzdelemre van utalva es e küzdelemben súlyos próbára van teve a törvénytisztelét, a jogerzetet, a nemzeti hagyományok követése s a magyar nemzet igaz szeretete is. Nem szabad engednünk, hogy e küzdelem fektelen párharczeza sülyedjen, melyet egyes vezerkedők különleges családi zászloi alatt vivnak meg az elvakult partfelek. Minket az emberiség magasztos eszmái, az igazi hazaszeretet, Magyarország nagy jövőjében való hit kell hogy vezessenek. Mi hiven ragaszkodunk hazánk alaptörvényeihez, az alkotmányossághoz s hiven apoljuk azt az erős hazafias jogerzetet, mely felvilágosultsága es szabadelvtűsege folytan diadalmaszkodni tudott a balszerencse gyász-emlékü csapásain is.

E küzdelmes időben összetartásra hívunk fel minden derek hazafit. Nyíltan es őszintén mondjunk vélemanyt a fölött, ami káros lehet hazánk jobb jövőjére, es csak oly törekveseket pártoljunk, melyeknek alapja a törvény, az igazság s a valódi szabadelvtűség. Tegyük meg hatáskörünkben mindent, mi e nehéz körülmények között alkalmas lehet arra, hogy a szabad vélemany nyilvánítása mellett távol tartja a szenvedélyek pusztító harcát s annak vészes következményeit.

Bizonyára egy vidéki lapuak kised a köre s kicsiny lehet hatásának ereje. De mi büszkek lehetünk arra, hogy kitartó, becsületes munkával sikereket tudunk felmutatni a multban s fel datunkat; összetartani hazafias érzelmű tarsadalmunkat, hiven szolgáltuk. Ez lesz törekvésünk jövőben is, s a „Közérdek” e törekvésenek pártolására kérjük fel bizalommal t. olvasóinkat.

Nagyenyed, 1913. deczember havában.

A „KÖZÉRDEK” szerkesztősége.

A „Közérdek” előfizetési árai:

Egy évre 12 korona
Fele évre 6 „
Negyed évre 3 „

Előfizetőinket kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb legyenek szivesek megújítani, nehogy a lap szetküldése akadályt szenvedjen.

Előfizetési penzek a „Közérdek” kiadóhivatalába küldendők.

Képviselői közgyűlés.

Nagyenyed város képviselőtestülete f. hó 23-án közgyűlést tartott Sándor Jenő polgarmester elnökelete alatt. A gyűlés fontosabb tárgysorozatait a következőkben ismertetjük:

A penztárvizsgálat s az 1909-11. évi zárszámadások s az 1912. gyampenztári számadások jóváhagyásának bejelentése után elfogadta a közgyűlés a dr. Winkler Alb rttneval kötött 360 koronás berleti szerződést a járványkorház berlete ügyében.

A Csizmadia-társulat bastyajat 200 koronáert megvette a város részere a közgyűlés 200 koronáert.

A kulturmernöki hivatal melletti 200 negyszögöles területre vonatkozólag úgy határozott a közgyűlés, hogy mint külön telket értékesíti; erre a földművelésügyi miniszter az engedelyt megadta s a közgyűlés az értékesítéssel a tanácsot bizta meg. Egyzersmind a kulturmernökség 80 kor. kulturhasználati díját elengedte.

A Tűzoltó-egylet 1730 koronát kér s a vizsgálatra küldött bizottság javasol tűzoltószerevények kiegészítése végett. A közgyűlés az 1915. évi költségvetés alkalmával fogja a kerest es a javaslatot érdemileg ellátni.

Ambrózi Mihály, a Fischer es Társa cég beltagja a nagyenyed-csombordi utvonall melletti ingatlanból 10 kat. holdat ajánl fel cserébe a Bathori-hegy alatti elterülő városi ingatlan megfelelő nagyságu részéert. Az ajánlatot a közgyűlés nem fogadta el.

Elekes Viktor kep. tanár pert indított a város ellen, melyben 200 kor. kárterítést igényelt a csordában megsérült tehenéert. Keresetével elutasított s 66 kor. 20 fill. perköltség megfizetésére köteleztetett.

A felsőorbói határhoz tartozó 40 hold városi erdő Nagyenyed város határhoz csatoltatott.

Földhaszonberek részben való elengedése ügyében több kerés érkezett a képviselőtestülethez, melyekben a kerés a vizár pusztításával s az egyebként is kedvezőtlen gazdasági esztendővel volt indokolva. A képviselő-testület a kéréseket mind méltányosan intézte el.

A zászólalj-parancsnok lakásának bérelete évi 1084 koronában állapított meg.

Jankafalvi Csató János nyug. alispán es képviselői tag elhunya alkalmából a kibocsátott gyászjelentésre részvétnyilatkozatok

érkeztek. Ezeknek betérjlesztésével kapcsolatban jelentette a tanács, hogy Csató János általános örökösül Nagyenyed városát tette azzal a feltétellel, hogy a hagyaték „Csató János-alap” címén külön kezeltesék és kulturális vagy jótékony célra fordíttassék. Bejelentett egyszersmind, hogy a temetés költségei: 3093 kor. 40 fillér a végrendeleti végrehajtók által hagyatéki terhül állapított meg. Közgyűlés kegyelettel fogadta el a hagyatékot, elhatározta, hogy Csató János sírját vasráccsal bekerítetteti, reá emlékoszlopot emeltet s Török Bertalan indítványára folytán elhatározta azt is, hogy az elhunyt hazafiás, közigazgatási és tudományos érdemeire való tekintettel a város egyik utcáját róla nevezi el. Előterjesztéssel a tanács bizatott meg.

Bejelentett Beretzky Miksa p. u. igazgató halála; a képviselő-testület részvétirátot intéz az özvegyéhez.

A város felmérési költségeinek fedezésére 6208 kor. kölcsön vétetett fel az allódiális tőkeből 5% kamatozás és 25 év alatti törlesztés kötelezettsége mellett.

Bogdándi Jenő kérése harmadik gyógyszerár felállítás tárgyában a közegészségügyi bizottság javaslata alapján elutasított.

A tövisi távvezeték és géberendezés átvételéről jelentést tett a kiküldött bizottság. Ezen jelentés szerint a gépek és vezeték a szerződésnek teljesen megfelelnek. Papp János képvis. tag indítványára közzönet határozatott Sindler Viktor szakértőnek körültekintő és alapos munkájáért.

A dr. Váradi-ház vízvezetékére és az ugyanezen ház pinczéjében cement-hordók készítésére vonatkozó kérés elutasított.

A vármegyeház előtti patakpart kőfalát megrongálta az árvíz; a kőfal és kőhányás költsége 1200 kor. póthitel állapított meg.

Tárgyalta a közgyűlés a városi tisztviselők új nyugdíj-szabályrendeletét. Előadó tanácsos részletesen ismertette a szabályrendelet tervezetét, különösen azon eltéréseket, melyek a régi s az új szabályrendelet között vannak. A közgyűlés elfogadta a javaslatot. A szabályzat, felső hatósági jóváhagyás esetén 1914. január 1. életbe lép.

Megállapított az 1914. évre a virilis képviselők névjegyzéke. E szerint rendes tagok lesznek: Br. Bauffly Kázmír 3923.33, dr. Nagy Albert 1232.92, Szász József 2009.39, Bethlen-főiskola 1886.90, Ref. egyház 1304.50, dr. Garda Kálmán 1271.66, Folyovich Sándor 1227.66, Bálint János 1124.50, Papp János 1012.18, Lázár István 984.58, Jován Jenő 959.52, dr. Asztalos Kálmán 937.88, Dezső Zsigmond 874.24, dr. Müller Jenő 858, özv. Cirner Józsefné 798.92, özv. Kovács Józsefné 781.90, Winkler János 753.60, dr. Jenei Elek 751.64, Török Bertalan 721.70, Minorita Rendh. 720.62, Bartha Zsigmond 712.62, Incze István 651.16, Nagy Lajos tr. 650.02, dr. Szász Pál 649.90, Szeidl József 642.16, Lingner György 636.33, dr. Dobozy Vilmos 604.16, Zelek Dániel 603.16, Schuller Viktor 580.60, Gréf János 580.33, Balla Bela 575.94, Király Miklós 551.80, Gréf Jenő 538.64, Ág. egyház 527.60, Benyovics Mór 505.37, Tangel József 503.07 adóval.

LEGJOBB AJÁNDÉK
a tartós és olcsó
hazai szőttésáru

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:
LINGNER szövőgyára NAGYENYED

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk olvasóinknak. A szeretet és béke honoljon szíveinkben a Megváltó születésének ünnepén.

HIREK.

— Lapunk következő száma az ünnep miatt 1914. január 1-én jelenik meg.

— **Kinevezés.** Gróf Bethlen Ödön Kolozsvár főispánja Kovács András p. u. számtanácsost Kolozsvár főszámvevőjévé nevezte ki. Kovács másfél évvel ezelőtt távozott el Nagyenyedről, az itteni p. u. számvevőség-nél volt hosszabb szolgálatban. A közoktatásügyi miniszter Sipos Gerő és Bánkó Lajos gyulafehérvári, Haak Gyula abrudbányai polgári fiúiskolai s. tanítókat rendes tanítókká nevezte ki.

— **Papp János udvari tanácsos.** a m. kir. államvasutak gépészeti osztályának igazgatója f. hó 22-én a kissármási földgáztelep megtekintése után Felszeghy Ferencz kolozsvári üzletvezetővel és kíséretővel külön vonattal este Nagyenyedre érkezett és megtekintette a teljesen modern berendezéssel bíró talpfatellitő-telepet és a látottak felett elismerését fejezte ki. Este társasvácsora volt a Szeidl-ház éttermében, honnan az esti gyorsvonattal Kolozsvárra utazott.

— **Halálozás.** Özvegy Schopf Alajosné galgói Rácz Karolina, Schopf Alajos 1848—9-iki szabadságharcban főhadibiztos özvegye, élete 93-ik évében f. hó. 23-án d. u. hosszas szenvedés után elhalt. Fiai: Schopf Béla, az Alsó-Fehér megyei gazdasági bank tövisi fiókjának vezetője és családja, Schopf Gyula nyug. kir. járásbíró, Horváth Pálné és ferje családjukkal gyászolják az áldott jó anyát, nagyanyát. De gyászolják mindazok is, kik az elhunyt kedves agg urinót főleg kolozsvári otthonában tisztelték, szerették. Pár éve költözött városunkba, hogy övéi között lehessen, miután annak a régi szép kolozsvári társaságnak, melynek körében élte nagyobb részét töltötte, tagjai majdnem mind elhaltak. Temetése karácsony első napján, délelőtt 11 órakor lesz a Szentkirályi utcai gyűszháznál tartandó szertartás után a helybeli róm. kath. temetőben.

— **Időjárás.** A Meteor szerint december 26-dika enyhe, 29-dike hideg és szeles, január 3—4-dike hideg, 9. igen hideg, 14. enyhe csapadékos, 19—20. hideg viharos és 25. enyhe jellegű lesz.

— **Tanári és tanítói közszellemben** bevilágítólag hat az a pör, amit a gyulafehérvári járásbírósg f. hó 31-én tárgyalni fog. A gyfvári városi ipariskola egyik hiv. értekezlete alkalmából a tanártestület egyes tagjai egymásnak mentek, amiből becsület-sértési feljelentések történtek. Ilyen módon a fegyelmi eljárást a bírósággal is lehet pótolni. A tárgyalás iránt nagy az érdeklődés.

— **Jég** A Bethlen-kollégium udvarán jégpályát készített az ifjuság, mely közönségünk rendelkezésére áll. A héten minden nap vidáman korecsolyáztak. A belépődíj 20 fillér.

— **Társasvácsora.** A nagyenyedi kir. országos fegyintézet őrsége Kovács Ferencz ujan kinevezett őrpáncsnok tiszteletére társasvácsorát rendezett az „Arany bárány” vendéglőben. A 80 terítékes társasvácsorán az őrség nagy részén kívül a tiszt-

kar több tagja, a fegyintézeti vállalatok tulajdonosai és az ünnepelt számos tisztelője vett részt. A felköszöntők sorát Rusz János intézeti gör. kel. lelkész-esperes nyitotta meg. Szép beszédben méltatta az ünnepelt buzgó szolgálatát és kötelességtudását, mintegy példaként említvén meg kineveztetését és az őrség szeretetét látja nyilvánulni ez összefüvetelen. Melegen üdvözölte kineveztetése alkalmából. Utána Kovács Ferencz őrpáncsnok mondott hálás köszönetet a kinevezésért, a felköszöntőnek hozzá intézett szíves szavaiért és legszebb emlékei közé számítja azt a szeretetet, melyben e napou az őrség részesítette. Ezután még számosan mondtak pohárköszöntőt s a legvidámabb hangulatban volt együtt az ünneplő társaság a késő éjjeli órákig. Az őrpáncsnok elnöke az állami altisztek országos egyesülete nagyenyedi körének is s mint ilyen, az egyesület tagjai is elhalmoztak szeretetükkel.

— **A békésosabai választás.** Békésosabán Kristóffy József lemondásával december 22-én volt a képviselőválasztás. Beliczey Gézá a munkapárt és a gazdapárt, Purjesz Lajost az ellenzék jelölte. Az ellenzék egész biztos győzelmet hirdetett. Vázsonyi demokrata és Károlyi Mihály arisztokrata mágnás is lent járt a jelölt támogatására. Károlyi grófot nagy meglepetés érte érkezésekor. Csabán ugyanis tulajdonképen nem a közjogi pártok küzdenek egymással, hanem az uripárt áll szemközt a parasztpárttal és mivel Achim András megmaradt párttörödéke ellen nagy az elkeseredés, a függetlenségi párt is csatlakozott az uripárthoz. Károlyi grófnak, a pártelnöknek a fogadására mégis megjelentek a pályaudvaron, de azután közölték vele, hogy Beliczeyt támogatják. Károlyi Mihály roppant hevesen kikelt ez ellen az eljárás ellen, amely — mint mondotta — nem egyezhet meg a pártlúséggal. De a békésosabaiak mégis csak Beliczey Gézáat választották meg 1063 szavazattal. Purjesz 605 szavazatot kapott. Az ellenzék meggyőződhetett előre, hogy kisebbségben marad, most is jól ismert hangján terrortól kiabál.

— **Jutalom a nyomravezetőnek.** Déván ez év augusztus 27-én este történt postalopás tettese, avagy a pénz nyomravezetője részére, ha az egész 28050 K hiányzó összeg megkerül, 1400 korona, egyébként pedig a megszereshető összegnek 5%-át jutalom gyanánt tűzte ki a kolozsvári postaigazgatóság.

— **A jó bíró.** Mórítz István járásbíró előtt egy tizenkét éves fiú állott, a k egy sátorból meleg alsónadrágot lopott. A járásbíró megdorgálta a fiut és kérte, igérje meg, hogy többet nem lop. A fiúcska könybe labadt szemmel mondta, hogy azért lopott, mert fázott és az édes anyjának nem volt, egy fillérje sem. Mire a bíró kivett a zsebből három koronát és azt mondta: „Lopni nem szabad, itt van, végy magadnak meleg alsó ruhát...”

— **Az Edison-színház karácsonya.** Az Edison-színház a karácsony ünnepekre meglepő ujdonságok bemutatásáról gondoskodott. Mindkét napra a mozgókép technika legkiválóbb műveit szerezte meg az igazgatóság. „A levegő királya” repülőgép, autó és expressz-vonat versenye 6 felvonásban, olyan műve a mozinak, amilyen minden képzeletet felülmúl. Ez lesz első napján. Második napján Zóla Emil Gormi-

nál" című 8 felvonásos drámája, világhírű regénye után, Színes felvétel és a legkiválóbb irodalmi alkotása a filmgyártásnak.

— **Népesedés.** Hazánkban október hónapban 58.680 gyermek született; 39.294-en haltak el; természetes szaporodás 19.386 lelek. 9336-an kivándoroltak, ebből 622-en Erdélyből Romániába. Házasságot 14.894 pár kötött.

— **A szamarhurut gyógyítása.** A La Medecine Practicienne közli, hogy Nicole és Conon orvosoknak sikerült feltalálni a szamarhurut szérumát. A két orvos hosszas kísérletezés után előállította a szamarhurut előidézőjéből a szérumot, a melylyel minden másodnap végezték az oltásokat. Harminczbat beteg három-tizenként napon belül teljesen meggyógyult, harminczkilencz szamarhurutos gyermek állapota lényegesen javult, míg huszonöt beteg hatáson kívül maradt az oltás. A gyógyítás módja teljesen ártalmatlan.

— **Fémszálas izzólámpák.** Az utóbbi napokban gyakran szó esett a villany lámpa előállításáról körül történt szabálytalanságokról amennyiben egyes villanylámpákat előállító gyárak, szabadalmuk megsértése miatt, perben állottak és ezen pereket meg is nyerték. Ez alkalomból érdemes lesz megemlíteni, hogy a legrégebb huzott fémszálból készült villanylámpákat a Magyar Siemens Schuckert művek hozták forgalomba és hogy a jelenlegi e cég által forgalomba hozott „Wotan lámpa” alatt ismert villanylámpa a legjobb, legtartósabb és legtakarékosabb.

Edison fényjáték színház

E hó 25-én

karácsony elsőnapján d. u. 5 és este 8 órákor.

Műsor:

A levegő királya. Társadalmi dráma 6 felvonásban. Írta: T. Zecoa és R. Leprince. A főszerepben Robine, Páris legszebb asszonyával. Teljesen színes elejtől végig. Egészen új, még soha nem látott hatásokkal. Főjelöltek: Verseny aeroplán, autó és express-vonat között. Tangó királynő táncza, lejtő Alexander és Robine asszony. Carel tanár kísérletez az emberi szervezetről kivált testrészekkel: szív, hashártya stb. Zuhánás 300 méter magasságból. — Karácsonyi ajándék: Páris szégyenei. Gyönyörű 8 felvonásos dráma. Maxi zongoraművés. Vigjáték.

Másodnapján d. u. 5 és este 8 órákor.

A szezon legnagyobb irodalmi műve, Zola remeke a Germinal Zola világhírű regénye után 8 felvonásban. — Bemutatói idő teljes három óra. Henri Krausz a világhírt aratót „Nyomorultak” főszereplője fogja a kinematografa történetében páratlanul álló e hatalmas műben a czimszerepet alakítani, újabb próbáját nyújtva nagy színészi tehetségének.

1487—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróságnak 1913. évi V. S. p. 400/13. számú végzése következtében dr. Enyedi Lajos ügyvéd által képviselt Lengyel József javára 48 K 62 fill. a jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt, és 912 korona 72 fillerre becsült következő ingóságok, u. m. koporások és fedő esoróp nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 509/1. számú végzése folytán 48 K 62 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi június hó 19. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 175 K 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Balázsfal-

ván leendő eszközésére 1913. évi decz. hó 27-ik napjának délután 4 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. oz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén beosáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t. oz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Balázsfalva, 1913. évi decz. hó 10. napján.

Szigethy,

kir. bir. végrehajtó.

422 1—1

Bérleti hirdetmény.

A nagyenyedi Bethlen kollégium tulajdonát képező, Vingárd község (Alsó-Fehér vármegye) határára fekvő, körülbelül 1680 k. hold területű mezőgazdasági birtok a hozzá tartozó modern berendezésű, évi 720 hl. kontingensű mezőgazdasági szeszgyárral, korcsmaházzal és kellő számú mezőgazdasági épületekkel együtt, 1914. évi márczius hó 1-én kezdőleg 11 és 1/2 egymásután következő évre nyilvános árverésen bérbeadatik.

Kikiáltási évi bérösszeg 48000 korona. Bánatpénzül ennek 10% a, vagyis 4800 korona teendő le az árverés megkezdése előtt, készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban.

Árverés 1914. évi január hó 15-én d. e. 10 órákor tartatik meg Nagyenyeden, a Bethlen-kollégium jószágigazgatósága hivatalában, a hol a részletes árverési és bérleti feltételek a hivatalos órák alatt, korábban is megtudhatók.

Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadottnak, ha azok a szóbeli árverés megkezdése előtt adottnak be s tartalmazzák a szabályszerű bánatpénzt.

Nagyenyed, 1913. december 12-én.

Rick Béla, jószágigazgató.

416 2—3

1465—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Balázsfalvi kir. járásbíróság 1913. évi S. p. 737/2. számú végzése következtében dr. Szász Pál ügyvéd javára 75 kor. jár. erejéig 1913. évi október hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1094 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: disznók, széna, vaskassza, zongora, függöny, butorok, képek, áru stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 669/1. számú végzése folytán 75 kor. tőke-

követelés, ennek 1913. évi október hó 16 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 48 kor. 86 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Vésán a tanyán 1914. január hó 5. d. u. 2 órákor és Balázsfalván leendő eszközésére 1914. évi január hó 5-ik napjának délután 1/4 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi XL. t. oz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén beosáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t. oz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Balázsfalván, 1913. évi decz. hó 6. napján.

Szigethy,

kir. bir. végrehajtó.

419 1—1

Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt levő „Sisak-vendéglő” 1914. április havától bérbeadó.

Értekezni lehet Elekes Viktor tanítóképezdei tanárnál. 420 1—2

Az Est

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napleseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

Az Est

megjelenik a fővárosban déli 1 órákor és a reggeli első gyorsvonattal érkezik városunkba. :-:

Ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET legutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

Oh jaj! KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG **Éljen!**

és elnyájkásodás ellen elismert gyors és biztos hatásuak

Egger mell-pasztillái,

az étvágycsökkentést nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 fill.

Megfojt ez az átkozott köhögés! Kapható gyógyszerárakban és drógériákban. Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyított!

Gyár- és fűszérteljesítő hely: **EGGER A. FIA, cs. és kir. udv. szállító BÉCS.**

Kapható: Nagyenyeden: U. Kovács József és Schuller Viktor. Gyulafehérvárt: Fröhlich Oszkár, Vlád Virgil, Vértess Miklós gyógyszerész uraknál.

MŰTRÁGYÁT (16% káliumsuperphosphat)

állandóan raktáron tart **WINKLER JÁNOS**, Nagyenyeden.

A magyarigeni járás főszolgabírája.

5387—1913. közig. sz.

Pályázati hirdetés.

Alsó-Fehér vármegye magyarigeni járásához tartozó fenesi körjegyzőségben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 1000 kor.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tcz. 6. szakaszában, illetve az 1900. évi XX. tcz. 3. szakaszában előírt képesítéstüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb 1914. évi január hó 11-ig adják be annyiával is inkább, mert a később beérkezőket nem fogom figyelembe venni.

A választást Fenes községében a körjegyzői irodában 1914. évi január hó 12-én d. u. 2 órakor fogom megtartani.

Magyarigen, 1913. decz. hó 18-án.

418 1—1 Csuka Domokos, főszolgabíró.

8948—1913. tkvi. sz.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A balászfalvi kir. járásbíró mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Grünfeld Lajos végrehajtónak ifj. Gazsi István végrehajtást szenvedő ellen 221 K 10 fill., ennek 1912. évi december hó 31 napjától járó 6% kamatai a jelenleg 32 K 60 fill. megállapított, úgy a még felmerülő költségek, valamint az ezennel osztalokoztatott Balászfalvi takarékpénztár r.-t. javára 111 K és 62 K tőke s jár. és 111 K tőke és jár., Herózin Gyula balászfalvi lakos javára 279 K tőke és jár. felhajtása végett ifj. Gazsi István végrehajtást szenvedő, ennek a buzásboosárdi 185 sz. tkjvben A 7 2 rend 2757/1869. hrsz. szántójára 1882 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik azzal, hogy az ingatlanok az árverésen a kikiáltási ár felén, illetve kétharmadán alul nem fognak eladatni és hogy a ki a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint az általa megállapított ár ugyanannyi százaléka szerint kiegészíteni. Ha ennek a kötele-

zettségnek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt többé nem vehet.

Az árverés megtartására határnapul az 1914. február hó 29. napjának d. e. 10 óraja tűzött ki Buzásboosárd községhez.

Kötelesek árverezni szándékozók a kir. kincstár kivételével az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át bánatpénzül a kikiáltott kezébe letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi. hatóságnál és Buzásboosárd község házában megtekinthetők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Balászfalva, 1913. évi november hó 7-én.

Svaroz, s. k.
járásbíró.

Kiadmány hitelűl:
Gidófalvy Gábor,
kir. tkvvezető.

421 1—1

Hajdu Albert

kályhakészítő raktára
NAGYENYED.

Lakás: Felszeg-u. 7. Raktár: Fötér 23.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy raktáramat igen szép cserép-kályhák-kal szereltem föl s ajánlom szives megtekintésre.

Elvállalok mindennemű kályhás munkákat, u. m. tűzhelyeket, kályha-átalakásokat, tisztítást és fayence falburkolásokat a lehető legjutányosabb árban, jól és pontosan.

A mélyen tisztelt vevőközönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Hajdu Albert.

236 18—

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki uri közönségnek felhívni, hogy az őszi és téli idényre a legújabb és legfinomabb bel- és külföldi szövetek raktáron vannak.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék tavaszi és nyári angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. uri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok alázatos szolgálja

GERŐ L., uri szabó.

72 30—80 Nagyenyed, Fötér.

Gyásruhákat 24 óra alatt készítek!

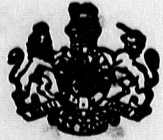
HIRDETÉSEKET

legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

Egy jó házból való FIU
Földes Ede könyvkereskedésében felvétetik.

A VILAG LEGJOBB

Az angol király.

udvari szállító
SPECIALITÁS:
„King's-Blend“
az angol király teája.

A walesi herceg

udvari szállító
„U. K.“ TEA
is végtelen kiadó és
illatos tea.

Főraktár: **Winkler János** és **Cirner József** urak üzletében

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Muzett drótszállal 75% árammentakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytárlapokon és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél. Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Kogutowicz Lítke: Világatlaszának 8-ik füzeté is megjelent már és ezzel a mű fele elkészült. Lapozgatva elnézzük ezt a remek 63 térképlapot és örömmel látjuk, hogy a szerkesztők és a kiadó nemcsak, hogy megígérték, de dícsőretre méltóan be is tartotta, meg is valósította az első magyar nagy kézi atlaszt. Immár nem kell a német ségor szemüvegén át látnunk a világot, nem esupa német gyarmatoktól állanak a messze földiségek, Magyarországot sem látjuk abban a torzítókörben, amelyet akarta, nem akarva élénk tartott minden német kézi atlaszt. De nemcsak az válik dícsőségére ennek az új munkának, hogy Magyarország áll az egész mű központjában — ami különben természetes is — lévén egy eredeti magyar készítésű műben, hanem különösen az, hogy gazdaságilag bennünket leginkább érdekelt területek is, tehát a bennünket körülvevő szomszédos államok, főképen pedig a Balkán államok, szokatlan nagy méretben, remekül pontos és részletes térképlapokon vannak ábrázolva. Különösképen figyelmébe ajánljuk a karácsonyi vásárló publicumnak. Ez a magyar Világatlasz lesz az első a világon, amelyik már a balkáni átalakulások alapján az új Szerbiát, Bulgáriát, a hatalmasan megnövekedett Görögországot, Albániát, Montenegrót, Romániát és a szegény Törökországot is külön lapokon fogja bemutatni. Véletlen, hogy ez így sikerült, de a szerkesztők helyes belátással minden lapot visszatartottak mostanáig és azok most a bé eszerződés megkötése és ratifikálása után, amikor az új határokat már pontosan ismerjük, hagyják majd el a sajtót.

Epen ezért karácsonyi ajándéknak a serdülő ifjúság számára báminél jobban ajánlhatjuk ezt a művet. A karácsonyig megjelenő 9 füzet a díszes félbőrbe kötött gyűjtőkkel együtt 34 koronaért kapható, a hátralévő füzetek pedig kényelmes havi 3 koronás részletekben is beszerezhetők. Az egész mű ára 60 korona lesz és 1914. évi júliusáig elkészül.

Bővebb felvilágosítással a könyvkereskedők, vagy a kiadó Magyar Földrajzi Intézet R. T. Budapest, V. Rudo f-tér szolgál.

Világatlasz: Szerkesztik Kogutowicz Karoly dr. és Lítke Aurél dr. 130 térképlapon 100 fő- és 220 mellékterkép. Nevezgyekezé több mint 130 000 helynevet, a 16 füzet mindegyike pedig 8—8 térképlapot tartalmaz. Megjelenik havonta.

Karácsonyra már a 9-ik füzet is kapható, ami díszes gyűjtőkben alkalmas és értékes ajándék. **Ára 34.— kor.**

Az egész mű ára füzetekben	50.—
Az egész mű ára félbőrbe kötve	60.—
A díszes gyűjtők (a füzetekhez)	10.—

Havi részletfizetésre is kapható. Bővebbet a könyvkereskedők, vagy a kiadó

Magyar Földrajzi Intézet r. t.
Budapest, V. Rudolf-tér.

Kérjen mintatérképet és prospektust.

Forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

NAGYENYED = re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítéanövények,
bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők
(Óktató díszrügyezék kivételre ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Tulajdonosok: ifj. Ambrosi Mihály és Fischer L. örökösei.

A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György

nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz.

Ifj. **Mélász János és Társánál Fötér**

és a **Fogyasztási szövetkezetben**

*Csak azoknak
a cigarettárosoknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem szívnak naponta 1-2 fillérrel
lőbbet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

*Erősi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronx- és szinnyo-
más valamint asiradék-püppövezzett
Ambrosi nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van virnyemással a védjegy
és a gyáros aláírása, Modiano*

Főraktár: **CIRNER J. JÓZSEF**
dohánynagy és különlegességi árudájában.
381 4-15

LEGJOBB AJÁNDÉK

a tartós és olcsó
hazai szőttesáru

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld:
LINGNER szövőgyára NAGYENYED

Fogak

fogsorok, platina és arany-koronák, hidmunkák, csapfogak, tartós fogtömések legmodernebbül és legolcsóbban fogműtermekben készülnek.

Mivel a technikai munkát is magam végzem, módomba áll a rendeléseknek leggyorsabban eleget tenni. Vidékiek megvárhatják. Sürgős műfogjavítások néhány óra alatt eszközölhetnek.

VOGEL SAMU
vizsgázott fogtechnikus

Nagyenyed,
Kossuth Lajos-u. 7. sz. Szeidl-ház, az emeleten.
227 14—

Tűzifa fűrészelését

elvállalja

Hegyi János

Nagyenyed, Tövis-utca.
237 10— Telefon szám 67.

Eladó birtok.

Csongva községben (Alsó-Fehér m.), Marosujvártól 2 kilométerre egy körülbelül 400 kat. holdas hegyibirtok, melyen 7 hold ujonan berendezett fajszőlő is van, gazdasági épületekkel s szép benvalóval örök áron eladó.

Czím megtudható a kiadóhivatalban.
387 7—12

Tiszta nyersanyagok! Tiszta gyárak!

A SCHICHT-SZARVAS MOSÓ-SZAPPAN a legjobb, gondosan megválogatott és tisztított nyersanyagokból készül. Nemcsak, hogy minden készülék, kazán és gép, hanem a gyári helyiségek is a lehető legtisztábban vannak tartva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPAN tisztasága és utól nem ért jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

Tiszta szappan! Tiszta ruha!

A ruhát csak úgy lehet kifogástalan fehérre mosni, anélkül, hogy az megrongálódjék, ha teljesen tiszta, hamisítatlan szappant használunk. Mi 25.000 Koronával szavatolunk azért, hogy a SZARVAS védjegyű SCHICHT-SZAPPAN teljesen tiszta és mentes minden káros alkatrésztől. Az újabb időknek minden vívmányát és a tudomány és technika terén jelentkező találmányt felhasználjuk arra, hogy a SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPAN gyártását a legolcsóbbá tegyük. Tökéletesítésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

343 11—12

HA JÓ
szép és olcsó

harisnyákat

! akar, úgy forduljon a Nagyenyedi Harisnyagyárhoz az orsz. fegyintézetben. Kívánatra készséggel arjegyzéket küld. !

NINGS TÖBBÉ

lábizzadás!

Erről meggyőződhet mindenki, aki egyetlenegy próbát tesz Papp János gyógyszerész közismert, bevált és felülmulthatatlan

„Antihydrostaticin” nevű lábizzadás elleni porával. Ez az

orvosilag kipróbált szer beszerezhető Schuller Viktor „Arany csillag” gyógyszerárában Nagyenyeden.

Ára 2 kor. 40 fill. Vidékre 3 doboz vételénél portómentesen küldeték. 112 29—

Hirdessünk a Közérdekben.

Keller Lajos

amerikai cipő-áruháza

Kolozsvar

Mátyás Király-tér 30. sz. (Státus palota.)

Interurban 916.
Telefon 388 4—

Nap vend gló

1914. január 1-től iz etes

kosztot ad

ugy odajáróknak, mint házakhoz.

417 3—3

Nagyenyeden, a Főtéren levő 12. számú ház, melyben egy divat- és egy ékszerüzlet, s megfelelő lakórészek vannak, kedvező feltételek mellett örökáron eladó, vagy 1914. április hó 21-étől kiadó.

Értekezhetni H. Király Miklós tulajdonossal Zalatnán. 389 3—3

Nagyenyeden, Kossuth Lajos-utca 78 sz. a., a honvéd laktanya és a Baromvásártér közvetlen közelében,

JÓ FORGALMU korcsmahelyiség

5 szoba, konyha, kamara és kettős pinczéből álló, kőből épült magtárral, nagy istállóval ellátott telek örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Matyas Sándorné tulajdonos Kossuth Lajos-utca 78. sz.

409 3—4